

N:o 207.

Af herrar **C. A. Lindhagen** och **K. A. Tengdahl**, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bildande af en lånefond för att bereda mindre bemedlade tillfälle att inom stadsområden förvärfva egna bostäder.*

Lösningen af städernas bostadsfråga är gifvetvis en statsangelägenhet lika viktig och trängande som någon annan omsorg om medborgarnes välfärd. Äfven ur statsfinansiell synpunkt är det viktigt, att lefnadskostnaderna i dessa samhällen ej blifva alltför betungande, enär dessa kostnader bestämman de lönekraf, som af statens tjänstemän öfver hela landet komma att uppställas. Redan nu har staten inrättat en lånefond för småbrukares och arbetares bosättning på landsbygden. Det synes vara på tiden, att staten på samma sätt gör en motsvarande ansats att med sina större resurser och möjlighet att upptaga billigare lån än kommuner och enskilde söka komma till hjälp vid lösandet af storstädernas bostadsfråga. Ett steg i denna riktning togs af statsmakterna vid 1907 års riksdag genom lagstiftningen om tomrätt, om hvilken det från regeringshåll i Andra Kammaren uttalades den förhoppningen, att den skulle blifva till verkligt gagn för sitt afsedda ändamål. Detta gagn blir dock ingen betydelsefull verklighet utan byggnadslån. Det synes därför vara på sin plats, att äfven staten lämnar sitt stöd härtill genom bildandet af en särskild lånefond för bebyggandet af mark, som af det allmänna inom stadssamhällen upplåtes mot tomrätt. På detta sätt blir staten jämväl i tillfälle att kunna göra verklighet af tomträtsupplåtelser på kronan tillhörig mark.

Möjligen bör lån ur en dylik fond kunna beredas äfven till låntagare, som med full äganderätt innehar den tomt, han tänker bebygga.

Men önskligt synes vara, att lån beviljas företrädesvis till tomträtts-hafvare mot säkerhet af in-teckning i tomträtten. Tomträtten behöfver nämligen nu, såsom en ny och lätt misstrodd institution, stöd i början för att komma till anseende och användning, och genom tomträttens befrämjande upprätthålles också bäst statsintresset.

Önskligt vore, om lån kunde beviljas såväl direkt till enskilde som till kooperativa föreningar eller bolag, hvilka bygga i ändamål att sedan uthyra bostadslägenheten till egna medlemmar eller andra bostads-sökande.

Naturligtvis är en lånefond, motsvarande exempelvis till beloppet den för landsbygden upprättade, ej ägnad att göra någon så stor insats för fyllandet af det stora aktuella behofvet. Alltid skall den dock verka något. Men framför allt vinnes ett erkännande af den i forna dagar hyllade principen, att staten har skyldighet att direkt vårda sig äfven om stadsbornas bostadsförhållanden.

Det hemställes sålunda,

att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om framläggande senast för nästa Riksdag af förslag till bildande af en lånefond, afsedd att genom utlämnande af lån bereda mindre bemedlade personer tillfälle att inom städernas områden förvärfva sig bostäder.

Stockholm den 26 januari 1908.

Carl Lindhagen.

K. A. Tengdahl.
